ISSN 2181-7839

XALQ TA'LIMI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGINING
ILMIY-METODIK JURNALI

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi

PUBLIC EDUCATION

SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL
MINISTRY OF PRESCHOOL AND SCHOOL EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

2026

5-son
(Sentabr-Oktabr)

Jurnal 1918-yil dekabr oyidan chiqa boshlagan
O'zMAA tomonidan 2013-yil 4-martda qaytadan ro'yxatga olinib, 0104-raqamli guvohnoma berilgan.

TOSHKENT

MUNDARIJA

		TA'LIM VA TARBIYA NAZARIYASI
O. Ganiyev	4	Ta'lim tizimida korrupsiyaga qarshi immunitetni shakllantirish: jamoatchilik fikri asosida empirik tahlil
M. Pardayeva	13	Yangi o'quv yilining dastlabki 30 kunida maktab boshqaruvi: strategik ustuvorliklar va boshqaruv amaliyotining diagnostik tahlili
A. Xolmurodov	22	Pedagog kadrlar bilan ta'minlash va ularning kasbiy rivojlanish tizimini takomillashtirish: muammolar, huquqiy asoslar va istiqboldagi yo'nalishlar (Maktabgacha va maktab ta'limi tizimi misolida)
X. Nurmetov	26	Ta'lim tizimini raqamlashtirish sharoitida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik asoslari
U. Xasanov	30	Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak pedagoglarning raqamli madaniyatini rivojlantirish asosida kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish
U. Toxirov	33	Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda "PBL" va "Sun'iy intellekt" vositalarini birgalikda qo'llashning pedagogik muammolari va ularning yechimlari
D. Kamoljonova	38	Mutolaa sotsiometrik munosabatlarni shakllantiruvchi madaniy vosita sifatida
B. A'zamov	42	Multimedia texnologiyalari orqali talabalarda raqamli kompetentlikni rivojlantirish
R. Quziyev	46	O'smir yoshdagi o'quvchilarni ijtimoiylashtirish jarayonida axborotlar bilan ishlash madaniyatini shakllantirishning tarbiyaviy ahamiyati
D. Mo'ydinova	50	Talabalarda shaxsiy e'tiqodini shakllantirish texnologiyasi
		TA'LIM VA TARBIYA METODIKASI
Z. Taxirov	53	Uslubiyatning fonetik vositalari
D. Il'yasova	58	Bolalar adabiyoti vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarining estetik didini shakllantirishning ijtimoiy-pedagogik ahamiyati
N. Kamolova	61	Kimyo ta'limida o'quvchilarning ilmiy tafakkurini rivojlantirishning o'ziga xos jihatlari
M. Kenjayeva	70	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish bosqichlari
D. Sadikov	74	Organik kimyo darslarida laboratoriya mashg'ulotlarini raqamli texnologiyalar asosida tashkil etishning zamonaviy yondashuvlari
		ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARI
M. Sayidova	79	Ta'lim muassasalarida zamonaviy texnologik ta'lim mazmunida ilg'or texnologiyalarning aks etishi
J. Buriyev	83	Raqamli ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirish
U. Toxirov	86	Oliy ta'lim jarayonida muammoli ta'lim (pbl) texnologiyasi bilan sun'iy intellekt vositalarini integratsiyalashning pedagogik salohiyati

N. Temirov, X. Sirojiddinova	91	O‘quv jarayonini rivojlantirishda sun’iy intellektdan foydalanish
		TA’LIMDA MENEJMET
Q. Almardanov	94	Maktab rahbarlarining boshqaruv kompetensiyasini takomillashtirish orqali ta’lim sifatini oshirish jarayonlarini optimallashtirish
		TA’LIMDA IQTISODIOT VA MOLIYALASHTIRISH
N. Boymuradov	103	Maktabgacha ta’lim tashkilotida moliyaviy barqarorlikni ta’minlashda moliyaviy boshqaruv modeli
A. Boltaev	109	Tizimli yondashuv asosida maktabgacha ta’lim tashkilotlarida byudjetdan tashqari mablag‘larni jalb qilish va ularni samarali boshqarish
		MALAKA OSHIRISH VA QAYTA TAYYORLASH
N. Dushayeva	115	Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida pedagogik etikani shakillantirish vositalari va shartlari
		PSIXOLOGIYA
X. Toshturdieva	119	Umumiy o‘rta ta’lim maktablari o‘quvchilarini deontologik qobiliyatlarini shakllantirishning hozirgi holati
M. Muzaffarova	127	Raqamli jamiyat sharoitida boshlang‘ich maktab o‘quvchilarining raqamli sotsializatsiyasi va ota-onalik kompetentligining psixologik-pedagogik determinantlari
D. Adilova	131	Jamoadagi konfliktlarni boshqarish va ularni konstruktiv murosaga olib kelishning zamonaviy mexanizmlari
		ATROF-MUHIT MUHOFAZASI VA EKOLOGIK XAVFSIZLIK
D. Zayniddinova	135	Markaziy osiyoda suv resurslari muammosi va barqaror boshqaruv strategiyalari
		QIYOSIY PEDAGOGIKA
D. Xoliqulova	138	Mehrli maktab o‘quvchilarining ijtimoiy moslashuvchanlik ko‘nikmalarini rivojlantirishning xorijiy tajribasi

Muxayyo KENJAYEVA,
“YANGI ASR UNIVERSITETI” nodavlat oliy ta’lim muassasasi,
“Maktab va maktabgacha ta’lim” kafedrasi, dotsent, (PhD)

BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARINING NUTQIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH BOSQICHLARI

Annotatsiya

Maqolada boshlang‘ich sinf o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslari va bosqichlari, nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishda gapirish, tinglab tushunish, o‘qish va yozuv malakalarini hosil qilish ko‘nikmalarini shakllantirish, ta’lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil etish haqida yoritilgan.

Tayanch so‘zlar. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari, nutqiy kompetensiya, o‘zbek tili, o‘qish, yozish, eshitish, gapirish ko‘nikmalari, tushunish, ta’lim-tarbiya jarayoni.

В данной статье представлены теоретические основы и этапы развития речевых компетенций у учащихся начальных классов, формирование навыков говорения, аудирования, чтения и письма в процессе развития речевых компетенций, а также информация об эффективной организации учебно-воспитательного процесса.

Ключевые слова. учащиеся начальных классов, речевая компетенция, узбекский язык, чтение, письмо, аудирование, навыки говорения, понимание, учебно-воспитательный процесс.

This article provides information on the theoretical foundations and stages of developing speech competencies in primary school students, the formation of speaking, listening, reading, and writing skills in the process of developing speech competencies, as well as the effective organization of the educational process.

Key words. Primary school students, speech competence, Uzbek language, reading, writing, listening, speaking skills, comprehension, educational process.

Ta’lim-tarbiya tizimi yurt taraqqiyotining asosiy poydevori bo‘lib, pedagogik faoliyatni har tomonlama puxta va aniq rejalar asosida tizimli tashkil etishni taqozo etadi. Bu sohada olib borilayotgan keng miqyosli ishlar, xususan, ta’lim-tarbiya bo‘yicha qabul qilingan umummilliy dasturlarimizni aytish mumkin. Bu esa, o‘z navbatida, o‘zbek tili ta’limini takomillashtirish, yoshlarni milliy hamda umuminsoniy an’ana, qadriyatlarga sadoqat, ulug‘ ajdodlarimizning boy ma’naviy merosidan g‘ururlanish va ularni yanada boyitish ruhida tarbiyalash [1;] bilan bog‘liq metodik ishlarni takomillashtirishni taqozo etadi.

Respublikamizda umumiy o‘rta ta’lim maktablarda o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish, og‘zaki va yozma savodxonligini mustaqil ifodalay olishga zarur imkoniyatlarni yaratish, o‘quvchilar ilmiy, ijodiy faoliyatini tashkil etishning pedagogik, kommunikativ yondashuvlarini takomillashtirishning me’yoriy asoslari yaratilmoqda. Ayniqsa, ona tilini o‘qitish orqali muloqot madaniyatini rivojlantirish, nutqiy kompetensiyani rivojlantirish bugungi kunda dolzarb masalalardan biriga aylandi. Ona tili ta’limida o‘rganilayotgan matnlar, qoidalar mazmuni o‘qish orqali tushunib qabul qilishga, olgan bilimlarini hayotda amaliy qo‘llay olish, mantiqiy, kreativ fikrlay olish layoqatining rivojlanishiga omil bo‘ladigan vosita hisoblanadi [2;].

Olim E.M.Katonovaning ta’kidlashicha,“O‘quvchilar oldiga gapirish, tinglab tushu-

nish, o‘qish va yozuv malakalarini hosil qilishdan iborat zamonaviy vazifalar qo‘yish, o‘quv dasturlari va darsliklar tuzilib, ta’lim jarayoniga tatbiq etish nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishdagi muhim omildir. Bu davrda tinglab tushunishni o‘rgatish masalalari ilk bor tadqiq qilindi. Nutq namunalari asosida gapirishni o‘rgatish maqsadga muvofiq deb topildi”[3;].

Hozirgi kunda o‘quvchilarda nutqiy ko‘nikmalarni hosil qilishda “Ona tili va o‘qish savodxonligi” darsliklari o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini sezilarli darajada rivojlantirishga xizmat qiladi. D.Nunanning fikriga ko‘ra, eshitib tushunish tinglash, ishtirok etish, tushunish, eslash, baholash va javob berishdan iborat olti bosqichli jarayonni o‘z ichiga oladi. Ushbu bosqichlar ketma-ketlikda amalga oshiriladi:[4;].

Birinchisi bosqich – eshitish. Bu quloqning sezgir retseptorlarini rag‘batlantiradigan tovush to‘lqinlari tufayli yuzaga keladigan javob bilan bog‘liqdir.

Ikkinchisi bosqich – diqqat. Bu bizning miyamizga qaratilgan tanlovni anglatadi. Miya ogohlantiruvchi signallarni qo‘zg‘atadi va kishining diqqat markaziga tushishiga imkon beradi.

Uchinchi bosqich – tushunish. Bu biz eshitgan narsalar ma’nosini tahlil qilish, eshitgan va ko‘rgan ramzlarni tushunishdan iborat. Ramziy stimullar nafaqat so‘zlar, balki qarsaklar, tovushlar bo‘lishi mumkin. Buning uchun biz kontekstdan mo‘ljallangan ma’noni tushunishimiz kerak.

To‘rtinchi bosqich – yodda saqlash. Bu jarayon ham eshitib tushunishning muhim qismi hisoblanadi, chunki bunda shaxs ma’lumotni qabul qilish va uni talqin qilishdan tashqari, ma’lumotlarni esda saqlab qoladi. Lekin bizning xotiramiz eslab qolgan narsalar avval eshitilgan yoki ko‘rgan narsalardan mutlaqo farq qilishi ham mumkin.

Beshinchi bosqich – baholash, ya’ni tinglovchi qabul qilingan xabarni baholaydi. Aynan shu vaqtda faol tinglovchilar dalillarni aniqlaydilar, dalillarni fikrga qarab tartiblaydilar va xabarda noxolislik bor yoki yo‘q ekanligini aniqlaydilar. Berilgan ma’lumot xotirada yaxshi saqlansa, bu hayotiy jarayonda amaliy ko‘nikmalar hosil bo‘ladi. Bunday jarayonlar olingan bilimlar natijasini belgilab beradi[4].

Oltinchi bosqich – javob berish. Bu bosqichda tinglovchining javobi orqali u xabarni to‘qri yoki noto‘qri qabul qilganini bilish mumkin. Tinglab tushunishda faol ishtirok etuvchi organ – bu quloq sanaladi va tinglangan material miyada sintez qilinadi.

Bizning fikrimizcha, tushunishni quyidagi 3ta turga ajratish mumkin: o‘qib tushunish, yozib tushunish, ichki va tashqi ta’sir negizida tushunish, rasmlar orqali ko‘rib tushunish. Mana shu berilgan tushunishlarning o‘zaro differentsial tomonlarini mukammal bilish natijasida tinglab tushunish muvaffaqiyatli amalga oshadi. Tinglab tushunish jarayoni qayta hikoya qilishda aniqlanadi, olingan axborotni bajarish faoliyatida konkretlashadi. Chunki ijtimoiy hayotda eng faol duch kelinadigan kompetensiyalardan biri tinglab tushunish kompetensiyasidir.

Farzandiga ota-ona tomonidan beriladigan nasihatlar, tinglovchining subyektiv munosabati, atrof-muhitdagi peysaj tasvirlaridan ilhomlanish zavqini eshitish, dars va mashg‘ulotlardagi og‘zaki nutq axborotlari, buyuriladigan vazifalarning yetkazilishi tinglab tushunish bilan amaliy jihatdan faoliyatga aylanadi.

Ona tili darslarida o‘quvchilar mashq shartlarini o‘qib tushunadilar, poetik parchalar va shohbaytlarning g‘oyasini ifodali o‘qib va daftarlariga ko‘chirib yozib, tahlil qilish orqali tushunadilar, yangi so‘zlarning to‘g‘ri talaffuz qilib, lug‘atda berilgan izohiga diqqat qilib, so‘zni yozib, o‘qib tushunadi.

Psixologlar gapirish va so‘zlash jarayonini 3 bosqichda ifodalaydi[5;]:

1) muayyan maqsadga yo‘naltirishga chaqirish – o‘y-fikr, mulohaza yuritish jarayoni;

2) analitik-sintetik jarayon – fikrni shakllantirish jarayoni;

3) amalga oshirish jarayoni – nutqni yuzaga chiqarish, ifodalashdan iborat.

Avvalo, nutq o‘y-fikr orqali shakllana boshlaydi. Bu bosqichda o‘ylash, mulohazalash natijasida fikrni rejalashtirish yuzaga keladi. Ikkinchi bosqichda shakllantirilib rejalashtirilgan, ma’lum maqsadni amalga oshiruvchi gapirish jarayonida fikr ifoda qilinadi. Bu bosqichni Z.Salisheva quyidagicha ta’riflaydi: “Ma’lumki, gapirish va tinglash bir-biri bilan uzviy bog‘liq hodisadir. Og‘zaki muloqot suhbatdosh nutqini bevosita eshitish va tushungan holda unga javob berishdan iborat bo‘lib, mazkur jarayonda suhbatdoshlarning har biri ham tinglovchi, ham so‘zlovchi vazifasini bajaradi”[6;].

Uchinchi bosqichda sayqallangan ichki nutq tufayli tashqi nutq vujudga keladi. Adabiy til me’yorlariga asoslangan holda leksik va sintaktik birliklar harakatga keladi. Gapirish va so‘zlash jarayonida ma’lumot va axborotlardan yetarlicha xabardor bo‘lish, bildirilgan fikrning ilmiy tomonlama dalillanganligi, fikrni mulohaza qilish, fikrlash mobaynida nutqning kommunikativ sifatlariga e’tibor berish zaruriy mezon sanaladi. So‘zlash jarayonida to‘xtab qolish, kerakli so‘zlarni topa olmaslik, fikrni keyingi fikr bilan bog‘lay olmaslik holatining yuzaga kelmasligi uchun nutqda aniq, izchil va jumlalarni ma’no jihatdan o‘zaro bog‘lovchi vositalarni ifodalashni bilish lozim.

R.Yo‘ldoshevning e’troficha,”Nutqda fikrni rivojlantira borib, dastlab uning sxemasini tinglovchining aqliga yetkazish, keyin uning tasavvuriga yaqqol taqqoslarni taqdim etish kerak, nihoyatda chiroyli lirik tasvirlar bilan ehtiyotkorona uni tinglovchining yuragiga jo qiling, o‘shanda tinglovchi – asiringiz qochib ketmaydi, hatto siz uni erkin qo‘yib yuborsangiz ham sizning abadiy itoatgo‘y mijozingiz bo‘lib qoladi”[7;].

Tinglovchiga chiroyli tasvirlar bilan tushuntirish suhbat jarayonining motivatsiya berishi bilan qiziqligi o‘ziga tortadi. Yuqoridagi fikrlarga tayangan holda gapirish kompetensiyalarini quyidagi omillari e’tiborga molik:

• gapirish jarayonini ko‘zlangan maqsad bo‘yicha amalga oshirish;

• gapirish mazmunini o‘quvchilarning faolligini oshirishga, qiziqishlariga va intilishlariga yo‘naltirish;

• gapirish jarayonida e’tiborli bo‘lish;

• tinglovchi bilan muloqot qilinayotganda mavzuga mos bo‘lmagan keraksiz so‘zlarni ishlatmaslikka, o‘quvchilarnining muloqotini tinglab, ularning mulohazali fikrlarini qo‘llab-quvvatlash;

• o‘zaro muloqotda tanqidni o‘ylagan holda o‘rinli tarzda bildirish;

• muloqot qilishda bir-biriga o‘zaro hurmat bilan yondashish;

• darsdan tashqari vaqtlarda ham erkin fikr bildirib muloqotga kirishish;

• so‘zlovchini tinglayotganda va mulohaza bildirish paytida ortiqcha qo‘l nutqidan foydalanmaslikdan iborat.

Ma’lumki, nutqiy kompetensiya o‘quvchilarning og‘zaki va yozma nutqqa xos bilim, ko‘nikma va malakalarni amaliyotda kerakli o‘rinlarda qo‘llay olish layoqati sanaladi. Nutqiy kompetensiya tushunchasi ostida tegishli tildagi nutqni amaliy jihatdan erkin egallash, dialog, shuningdek, monolog shaklidagi nutq jarayonida to‘g‘ri, tez, jonli gapira olish, tinglanayotgan nutqni, har qanday funktsional uslubdagi nutq namunalarini tushuna olish malakalari tasavvur etiladi. Insonda ma’lum bir ehtiyoj tufayli muloqotga kirishish istak-xohishi yuzaga keladi. Nutqni shakllantirish va harakatga keltirish fikrning nutqqa aylanishidagi tushuncha, tafakkurning rivojini belgilovchi tanlangan leksik

birliklar va ularni bog‘lab turuvchi grammatik vositalarga bog‘liq. So‘zlovchining fikri yozma nutq shakliga kelguniga qadar inson miyasida fikrlar reja asosida aqliy faoliyat tufayli tizimga keltiriladi. Bu o‘rinda fikrlarni yig‘ish, mavzu doirasidagi fikrlarning ketma-ketligini aniqlash, saralab olingan fikrning mazmun-mohiyatini tushunish, mantiqqa asoslanib gapirish va so‘zlashning mazmunini tashkil qiladi. Rivojlantirilgan so‘zlash qobiliyati zamirida yozish ko‘nikmalari shakllantiriladi. Bunda ilmiy nazariya qoidalari, badiiy asarlar, barqaror birikmalar ahamiyatli o‘rin egallaydi.

Muloyim so‘zlash, so‘zlayotganda va yozish jarayonida so‘zlarni o‘z o‘rnida ishlatish, nutqni kerakli va foydali so‘zlar bilan boyitish o‘quvchilarning ma’naviy fazilatlarini yuksaltiradi. O‘quvchiga har bir inson hayotida befoyda so‘zning ahamiyatsizligini hayotiy voqea va misollar bilan tushuntirish, yaxshi so‘zning qadr-qimmati baland bo‘lishini anglatish ta’lim-tarbiya jarayonining o‘zagini tashkil qiladi. O‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish o‘zining mustaqil fikrini tinglovchiga aniq va tushunarli yetkazishgina emas, balki tevarak-atrofdagilarning dunyoqarashi, e’tiqodlariga ma’lum xulosalar chiqarish uchun ham ta’sir qilishi zarur. Binobarin, inson nutqi orqali bilimlarni egallashdan tashqari nutq vositasida fikrini ifodalaydi.

Demak, o‘quvchilarda nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishdan maqsad ulardagi so‘zlash, fikrlash, muloqot qilish, munosabat bildirish, mushohada qilish, ifodali o‘qish ko‘nikmalarini takomillashtirish, mustaqil ravishda matn tuzish va yozish malakalarini tizimli shakllantirish va o‘stirish, leksik va sintaktik birliklarni qo‘llashda mantiqiy yondashuvga asoslanishni o‘rgatishdan iborat.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmoni, 29.04.2019 yildagi PF-5712-son.

2. Kenjayeva M. 5-6 sinf o‘quvchilarning lingvistik kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi. p.f.f.d.PhD. dissert. T.: -2021. 130 b.

3. Катонова Е.М. Развитие языковой и речевой способности младших школников. – Москва, Пачатковая школа, 2004. – № 6. – С. 20.,

4. Nunan.D. “Listening in language Learning”. In “Methodology in Language Teaching” Eds. Jack C.Richards, Willy A.Renandya, Cambridge university press 2002. –P. 432.

5. Леонтьев А.Н. К теории развития психики ребенка // Хрестоматия по возрастной психологии.М.: ИПП, 1996. –С.700.

6. Salisheva Z., v.b. O‘zbek tili.(oily ta’lim muassasalarining rus guruhlariuchun-darslik) Darslik. T.: -2015. -192 b.

7. Yo‘ldoshev R.,Abdullaev Y. “Ona tili” davlat ta'lim standartini amaliyotga joriy etish yuzasidan metodik tavsiyalar. –T.: O‘qituvchi, 1991.

Bosh muharrir:
Mahmudov Sarvar Yuldashevich

Bosh muharrir o‘rinbosari v.v.b.;
Mas’ul kotib:
Suyarova Lutfiya Muxiddinovna

TAHRIR HAY’ATI:
Xilola UMAROVA, E’zozxon KARIMOVA, Risboy JO‘RAYEV, Xolboy IBRAGIMOV, G‘ayrat SHOUMAROV, Ulug‘bek INOYATOV, Oynisa MUSURMONOVA, Shukurullo MARDONOV, Saidaxbor BULATOV, Barno ABDULLAYEVA, Dilyara SHARIPOVA, Lola MO‘MINOVA, Maqsudjon YULDASHEV, Nilufar ISAQULOVA, Mirodiljon BARATOV, Muhabbat MIRSALIYEVA, Bahodir MA’MUROV, Zair TAXIROV, Sharibboy ERGASHEV, Shaxnoza XALILOVA

Tahririyat manzili:

Toshkent shahar Shayhontoxur tumani Navoiy ko‘chasi, 30-uy.
E-mail: xalq_talimi@xtv.uz Tel: (90)994-77-88, (93)528-90-47, (97)776-33-70
t.me/xalqtalimi_jurnali. http://t.me/xalq_talimi_jurnali.

Jurnalga yuborilgan maqolalarga javob qaytarilmaydi, jurnalda e’lon qilingan maqolalardan olingan matnlar ‘‘Xalq ta’limi’’ ilmiy-metodik jurnalidan olindi, deb ko‘rsatilishi shart.

Jurnal 2015-yil 20-martdagi 214/2-sonli qarori bilan OAK ilmiy nashrlari ro‘yxatiga kiritilgan.

“TAFAKKUR NASHRIYOTI” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent shahri, Shayhontoxur tumani, Navoiy ko‘chasi, 30-uy

Bosishga ruxsat etildi: __.__.____-y. Qog‘oz bichimi 70x100 1/16. Ofset bosma usuli.
Shartli b.t. 12,0. Adadi __ ___ nusxa. – buyurtma.
Bahosi kelishilgan narxda.

Ushbu songa mas’ul – Muhammad Xurshida Tolibovna

Jurnalga taqdim etilgan barcha materiallar https://rustxt.ru/antiplagiat sayti hamda https://t.me/check_antiplagiat_bot da monitoring qilinadi.

© “Xalq ta’limi” jurnali, 2026.